

Klassieke culturele vorming

Staatsexamen vwo

Programma van toetsing en afsluiting

(vernieuwde profielstructuur)

2010

Inhoudsopgave

Opzet van het examen.....	3
Het examenprogramma	3
Beschrijving eindtermen.....	3
Het college-examen.....	4
Eisen waaraan het verslag moet voldoen	4
Beoordeling van het college-examen.....	5
Het eindcijfer	5
Bijlage 1: Onderwerp 2010.....	6
Bijlage 2: De examenstof	7
Bijlage 3: basispakket toegestane hulpmiddelen	8

Klassieke culturele vorming

Opzet van het examen

Het examen bestaat uit een college-examen en wordt afgenomen in de vorm van een mondeling examen.

Het examenprogramma

klassiek culturele vorming		centraal examen	college-examen
Domein A: Reflectie op de antieke cultuur	De kandidaat kan: - antieke cultuuruitingen van verschillende cultuurdomeinen plaatsen in hun historische en culturele context en met elkaar in verband brengen; - antieke cultuuruitingen onderzoeken en zijn bevindingen en oordelen presenteren.		X
Domein B: Reflectie op de relaties tussen de antieke en de latere Europese cultuur	De kandidaat kan: - voorbeelden uit de receptiegeschiedenis herkennen, deze plaatsen in de context van die periode in de Europese cultuur en de van toepassing zijnde werkingsmechanismen noemen; - cultuuruitingen uit de latere Europese cultuur vergelijken met antieke cultuuruitingen en daarover een beargumenteerd oordeel geven.		X

Beschrijving eindtermen

Een beschrijving van de eindtermen is te vinden op: www.examenblad.nl > kies linksboven: 2010 > vwo > kunstvakken en lo > klassieke culturele vorming: Examenprogramma klassieke culturele vorming, vwo.

Toelichting:

De oudheid dient te worden bestudeerd in het perspectief van latere ontwikkelingen en de eigen tijd. Daarbij zijn drie invalshoeken mogelijk:

- een thema in de oudheid nagaan, vervolgens de receptiegeschiedenis erbij betrekken en daarna de actualiteit in deze tijd toelichten;
- een thema behandelen vanuit de receptiegeschiedenis (bijvoorbeeld onze Gouden Eeuw), daarna zowel de oudheid als deze tijd er bij betrekken;
- een actueel cultuurhistorisch thema beschrijven, daarna nagaan hoe in de receptiegeschiedenis en in de oudheid dit thema een rol heeft gespeeld.

Bij het vak klassieke culturele vorming gaat het om vier aandachtsgebieden (artistieke disciplines):

- verhalen uit de mythologie en de geschiedenis;
- het toneel;
- de beeldende kunst;
- de bouwkunst.

Deze vier aandachtsgebieden dienen allemaal aan bod te komen en bestudeerd te worden in relatie met levensbeschouwelijke en filosofische opvattingen.

Het college-examen

Het mondeling examen vindt plaats in juli (op scholen voor v.s.o. eind juni/juli).

Het mondeling examen heeft betrekking op het verplicht gestelde onderwerp inclusief de domeinen A en B.

Om de hierboven vermelde vier aandachtsgebieden voldoende aan bod te laten komen, dient een door het College voor Examens verplicht gesteld onderwerp te worden bestudeerd. Zowel de antieke cultuur zelf als de doorwerking daarvan in de latere Europese cultuur moeten daarbij worden betrokken. Hierbij dienen de vier aandachtsgebieden aan de orde te komen. Zie bijlage 1.

Bij het mondeling examen van 50 minuten wordt aandacht besteed aan:

1. *Het beantwoorden van vragen over het verplicht gestelde onderwerp.*

De kandidaat moet vragen beantwoorden die betrekking hebben op de domeinen A en B, toegepast op het door het College voor Examens verplicht gestelde onderwerp. Gedurende 20 minuten voorafgaand aan het mondeling examen, krijgt de kandidaat een casus (materiaal dat betrekking heeft op het verplicht gestelde onderwerp) te bestuderen. Over dit materiaal worden vragen gesteld, waarbij wordt nagegaan of de kandidaat de informatie heeft begrepen en verwerkt, een conclusie kan trekken en een standpunt kan innemen (zie voor de inhoudelijke aspecten bijlage 2, de domeinen A en B).

Bij de voorbereiding is het gebruik van een zelf meegebracht basispakket hulpmiddelen toegestaan (zie bijlage 3).

2. *Het verslag (waarover op het examen wordt gesproken na de casus) betreft de volgende vier categorieën:*

- Het lezen van klassieke teksten in vertaling.
- Het bezoeken van speciale of vaste collecties in musea, die relatie hebben met de antieke cultuur.
- Het bezoeken van een concert of een theateruitvoering, die relatie heeft met antieke cultuur.
- Het bezoeken van archeologische vindplaatsen of het bestuderen van deelaspecten van een programma ter voorbereiding op een reis naar Griekenland of Italië.

De kandidaat moet minimaal drie activiteiten uitvoeren waarbij elk van de bovenstaande vier categorieën aan bod komt. Als de kandidaat verhinderd is (ter beoordeling van de college staatsexamens de reden van verhindering vermelden) om de hierboven vermelde bezoeken uit te voeren, mag worden volstaan met het bekijken van video-opnamen en films van overeenkomstige uitvoeringen, collecties en archeologische vindplaatsen.

Van deze activiteiten dient een verslag te worden gemaakt. In dit verslag moet aandacht worden besteed aan voorbereiding, ervaring en reflectie (ook hier komen de inhoudelijke aspecten van bijlage 2 - domeinen A en B - aan de orde).

Het verslag dient **in drievoud** meegebracht te worden het examen. Als de kandidaat in het geheel geen verslag meebrengt krijgt hij voor het betreffende onderdeel het cijfer 1,0.

Beoordeling van het verslag bij de presentatie in juni / juli door twee examinatoren

Eisen waaraan het verslag moet voldoen

De omvang van het verslag naar aanleiding van de uit te voeren activiteiten moet minimaal drie en maximaal zes A4-tjes zijn (exclusief afbeeldingen), getypt met standaard regelafstand en lettergrootte 12.

Beoordeling van het college-examen

Voor het college-examen worden twee deeltijfers gegeven:

- één deeltijfer voor de uitvoering van het verslag en het beantwoorden van inhoudelijke vragen daarover: deeltijfer a
- één deeltijfer voor het beantwoorden van vragen over het verplichte onderwerp: deeltijfer b

Het cijfer voor het college-examen wordt als volgt berekend: $(2a + 3b) : 5$.

Het eindcijfer

Het eindcijfer is gelijk aan het cijfer voor het college-examen, afgerond op een geheel getal.

Bijlage 1: Onderwerp 2010

Het onderwerp dat de kandidaat voor de staatsexamens in 2010 moet bestuderen.

Onderwerp: 'Paleis op de Dam in Amsterdam'

Het betreft hier de aandachtsgebieden:

- de verhalen uit de mythologie en de geschiedenis;
- de beeldende kunst
- de bouwkunst
- (Het vierde aandachtsgebied – toneel – dient bij het verslag aan bod te komen)

Bijlage 2: De examenstof

Algemene doelstelling

De kandidaat is in staat antieke cultuuruitingen uit verschillende artistieke disciplines en specimina van hun verwerking in de latere Europese cultuur in hun historische context te situeren, de functie en betekenis ervan te onderzoeken, de resultaten daarvan te presenteren en een eigen oordeel te beargumenteren.

Domein A: Reflectie op de antieke cultuur

Subdomein: Het situeren van antieke cultuuruitingen

De kandidaat kan:

- specimina van Grieks-Romeinse beeldende kunst, bouwkunst, drama en verhalengoed plaatsen in hun (cultuur-)historische en filosofisch/levensbeschouwelijke context.
- specimina van de Grieks-Romeinse cultuur op het gebied van beeldende kunst, bouwkunst, drama en verhalengoed met elkaar in verband brengen.

Subdomein: Het onderzoeken van antieke cultuuruitingen

De kandidaat kan

- de voor een bepaalde thematiek relevante documentatie uit literaire en archeologische bronnen, naslagwerken verzamelen, ordenen en mondeling of schriftelijk presenteren, mede met behulp van ICT.
- Beschouwend en/of creatief vorm geven aan de eigen door studie en analyse verrijkte reactie op antieke cultuuruitingen.

Subdomein: Het beoordelen van antieke cultuuruitingen

De kandidaat kan:

- een beargumenteerd oordeel geven over specimina van de antieke cultuur.

Domein B: Reflectie op de relaties tussen de antieke en de latere Europese cultuur

Subdomein: Het herkennen van voorbeelden van receptie

De kandidaat kan:

- specimina uit de receptiegeschiedenis plaatsen in de context van belangrijke Europese cultuurperiodes
- werkingsmechanismen van de receptie van de klassieke cultuur in de Europese cultuur herkennen en beschrijven

Subdomein: Het beoordelen van specimina uit de receptiegeschiedenis

De kandidaat kan:

- een beargumenteerd oordeel geven over de verwerking van specimina van de antieke cultuur in later tijd.

Bijlage 3: basispakket toegestane hulpmiddelen

Het basispakket, bestaande uit:

- woordenboek Nederlandse taal;
- schrijfmateriaal incl. millimeterpapier;
- tekenpotlood;
- blauw en rood kleurpotlood;
- liniaal met millimeterverdeling;
- passer;
- geometrische driehoek;
- vlakgum;
- elektronisch rekenapparaat.

Naast de grondbewerkingen tevens beschikken over toetsen voor π , x^y , x^2 , $1/x$ of x^{-1} en $\sin/\cos/\tan$ in graden (en hun inversen).

Niet toegestaan is:

- lichtnetaansluiting tijdens het examen,
- opladen tijdens het examen,
- schrijfrol,
- alarm of ander geluid,
- alfanumeriek (letters op scherm),
- grafieken weergeven,
- zend- of ontvanginstallatie.